

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ
ОСВІТИ І НАУКИ»

ВГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики іноземних мов та
методики викладання

Кафедра іноземної та української філології

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти та молодих вчених

Рівне, 20 травня 2025

УДК 81'243
А 43

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

МИХАЛЬЧУК Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступники головного редактора:

БИГУНОВ Дмитро Олександрович – кандидат психологічних наук, доцент кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет);

ІВАШКЕВИЧ Ернест Едуардович – кандидат психологічних наук, доцент кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

ПАВЕЛКІВ Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, академік Академії наук Вищої школи України, в.о. ректора Рівненського державного гуманітарного університету;

НИКОЛАЙЧУК Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан філологічного факультету (Рівненський державний гуманітарний університет);

ГЕРАСИМЧУК Галина Андріївна – кандидат технічних наук, доцент, декан факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій Луцького національного технічного університету;

БЕЗКОРОВАЙНА Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет);

МАРТИНЮК Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет);

ГУБІНА Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет);

КАЛІНІЧЕНКО Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології (Рівненський державний гуманітарний університет).

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищ. освіти та молодих вчених, м. Рівне, 20 трав. 2025 р. Рівне, 2025. 155, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 29.05.2025 р.).

До збірника увійшли матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Актуальні проблеми сучасної іноземної філології», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

Відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, відсутність плагіату і коректність висновків, правильність цитування наукових джерел і посилання на них несе автор і науковий керівник. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

Секція 3. Теорія і практика перекладу

Денис Біляк

Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Науковий керівник: канд. психол. наук., доц. Д.О. Бігунов

ПРОБЛЕМА ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ ПЕРЕКЛАДУ В ФІЛОЛОГІЇ

Під словом «переклад» лінгвісти зазвичай розуміють або сам процес перекладу, або результат діяльності перекладача, тобто письмовий текст або усне висловлювання. У цілому, розуміння процесу перекладу є дуже важливим, тому що саме від процесу перекладу залежить кінцевий продукт.

Переклад – це досить складний вид людської діяльності. Так, переклад відбувається в умовах двомовної комунікації. Таким чином, переклад – процес міжмовного перетворення або трансформації усного або письмового тексту, пропонованого однією мовою, у текст (усний чи письмовий) іншою мовою (Mykhalchuk, 2018: 168). Тим не менше, дане визначення не надто підходить до визначення цього процесу і не розкриває всієї багатогранності поняття.

Переклад як один з видів мовленнєвої діяльності являє собою процес адекватної і повноцінної передачі думок, висловлених однією мовою, засобами іншої мови. Адекватний і повноцінний переклад зумовлює правильну, точну і повну передачу особливостей і змісту першотвору і його мовленнєвої форми з урахуванням всіх особливостей структури, стилю, лексики та граматики, поєднано з бездоганною правильністю мови, на який робиться переклад. Це визначення, безсумнівно, досить повно описує сутність перекладу, але, на жаль, наштовхує на думку про неможливість перекладу як такого, тому що досконалість недосяжна.

Вчені (Mykhalchuk & Ivashkevych, 2019) розглядають переклад як вид мовленнєвого посередництва, за якому зміст іншомовного тексту (оригіналу) передається на іншу мову шляхом створення на цій мові інформаційно і комунікативно рівноцінного тексту. На жаль, переклад художнього тексту може бути лише приблизним щодо аналогу оригіналу, але ніяк не рівноцінним йому цілком, адже художній переклад займає своє особливе місце в мовному, літературному і соціальному середовищі, що відрізняється від середовища оригіналу. До того ж, еквівалентність перекладу оригіналу завжди буде відносною у зв'язку з різносистемністю мов, своєрідністю сприйняття оригіналу перекладачем, його особистим талантом, відбором мовних засобів та ін.

Переклад художнього прозового твору вчені (Mykhalchuk & Bihunova, 2019) сприймають як такий, що викликаний суспільною необхідністю процес і результат передачі інформації (змісту), виражені в письмовому або усному тексті на одній мові за допомогою еквівалентного (адекватного) тексту іншою мовою. У даному випадку інформація сприймається в самому широкому сенсі, тобто в даний процес включаються відомості і смислового, і стилістичного характеру. Говорячи про адекватність, вчені мають на увазі найбільш повне та ідентичне збереження в тексті перекладу жанрової своєрідності оригіналу, а також інформації, що міститься в оригіналі. При цьому еквівалентність перекладу розуміється як поняття досить таке відносне.

Ми вважаємо, що переклад – це діяльність, яка полягає у варіативній вибірковості, перекодуванні тексту, породженого на одній мові, в текст на іншій мові, що здійснюється перекладачем, який творчо обирає певний варіант залежно від варіативних ресурсів мови, виду перекладу, завдань перекладу, типу тексту і з урахуванням особливостей власної індивідуальності.

Таким чином, можна запропонувати найбільш повне визначення, що є доцільним в межах даної роботи. Переклад – викликаний суспільною необхідністю процес міжмовленнєвої і міжкультурної комунікації, у процесі якого створюється вторинний текст, який представляє первинний в іншому соціальному, культурному, мовленнєвому

середовищі. Основним же призначенням перекладу є, очевидно, його провідна роль у подоланні мовленнєвих і культурних бар'єрів.

Особливість перекладу, що відрізняє його від всіх інших видів мовленнєвого посередництва, в тому, що він повинен бути повноправною заміною оригіналу, і що носії мови перекладу вважають його абсолютно тотожним початкового тексту. Однак цілком очевидно, що абсолютна тотожність перекладу оригіналу недосяжна і, тим не менш, це аж ніяк не перешкоджає здійсненню міжмовної комунікації.

Перекладачі стикаються не тільки з проблемами передачі особливостей поетичної форми, культурно-історичних асоціацій, специфічних реалій та інших тонкощів художнього викладу, але і з випадками, коли абсолютно не збігаються окремі елементи сенсу в перекладах іноді навіть найелементарніших висловлювань, і тут вже втрати є неминучими.

З метою визначення тотожності змісту оригіналу і перекладу був введений термін «еквівалентність», що позначає смислову близькість оригіналу та перекладу, тобто спільність змісту. Важливість максимального збігу між цими текстами – безсумнівна, тому еквівалентність зазвичай розглядається як основна ознака і умова існування перекладу. Виходячи з цього, ми можемо зробити наступні висновки.

По-перше, умова еквівалентності має включатися в саме визначення перекладу. Так, ми визначаємо переклад як заміну текстового матеріалу на одній мові еквівалентним текстовим матеріалом на іншій мові. По-друге, «еквівалентність» стає оцінним поняттям, тобто переклад вважається «правильним» лише за умови досягнення належного рівня еквівалентності. По-третє, оскільки умовою перекладу є еквівалентність, отже, необхідно визначити це як умову його продуктивності, а саме: вказати, в чому полягає перекладацька еквівалентність, що має бути збережена в перекладі в обов'язковому порядку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Mykhalchuk, N.O. (2018). Psychological context of the idea of understanding (analyzing derived abstract nouns in "The adventure of Oliver Twist" by Charles Dickens). *Проблеми сучасної психології: Зб. наук. праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*. Вип. 39. Кам'янець-Подільський: «Аксіома». С. 167–176.
2. Mykhalchuk, N.O. & Ivashkevych, E.E. (2019). Psycholinguistic Characteristics of Secondary Predication in Determining the Construction of a Peculiar Picture of the World of a Reader. *Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Психологія*, 25(1), 215–231. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М. 444 с. DOI: 10.31470/2309-1797-2019-25-1-215-231 (ISSN 2415-3397, Web of Science, SCOPUS).
3. Mykhalchuk, N. & Bihunova, S. (2019). The verbalization of the concept of "fear" in English and Ukrainian phraseological units. *Cognitive Studies | Études cognitives*, 19, 20–43. Warsaw. <https://doi.org/10.11649/cs.2043>. <https://doi.org/10.11649/cs.2043> (ISSN: 2392-2397, SCOPUS).

ЗМІСТ

Секція 1. Фонетична, лексична та граматична системи мови і методи їх досліджень.....	3
Яна Боднар.....	3
Олександра Жавко	6
Олена Жолобчук	8
Карина Зелінська.....	11
Daryna Kalish, Yana Voitovych.....	13
Інна Ковальчук, Яна Боднар	15
Поліна Мільнічук.....	18
Дарія Нагорна.....	20
Дарина Терета	22
Секція 2. Міжкультурна комунікація в аспекті сучасних лінгвістичних досліджень	24
Alvina Alyieva, Ielyzaveta Matat-Vikhlyantseva.....	24
Секція 3. Теорія і практика перекладу	26
Денис Біляк.....	26
Наталія Захарчук.....	28
Данило Михальчук	30
Данило Тарасюк.....	32
Софія Томчук	34
Секція 4. Актуальні проблеми літературознавства, психолінгвістики і сучасної психологічної практики	39
Тетяна Гаврилюк.....	39
Дарина Джуган.....	41
Марія Дзюба	44
Анастасія Жуковська	46
Інна Ковальчук.....	50
Анастасія Левицька	52
Павло Пшонік.....	54
Юлія Сичевська	56
Віолетта Солончук.....	59
Секція 5. Новітні методики навчання іноземних мов.....	61
Ганна Андрощук	61
Олександр Антонюк	63
Андрій Бриковець	65
Катерина Василюк, Марина Богачик	67
Мирослава Вишневська	69
Ілона Гаврилович	71
Ілона Генік.....	74

Владислава Герук.....	77
Тетяна Головенко.....	80
Софія Гудовсек	82
Юлія Демчук	84
Мирослава Денисюк.....	86
Інна Дорошко	89
Іванна Жабчик.....	91
Серафіма Захарченко.....	93
Карина Каплюк	96
Світлана Кирилюк	97
Леся Корольчук.....	100
Anastasiia Koulyk.....	102
Олег Леоновець, Ольга Безкоровайна	104
Єлизавета Люклянчук	109
Інна Міщук, Аліна Задорожна.....	112
Богдана Мовчан	114
Дана Мучак.....	117
Анастасія Неродик.....	119
Лілія Нечипорук.....	121
Софія Нікіфорова, Олена Касаткіна-Кубишкіна	123
Юрій Парета	126
Тетяна Пелишок.....	129
Людмила Петрусь	131
Яна Пишняк, Ольга Безкоровайна	134
Uliana Polikowska.....	136
Софія Романович	138
Олександр Руденко, Ірина Забіяка.....	140
Олеся Савюк.....	143
Ілона Семенюк	146
Анна Тригуба	147
Анастасія Федорук.....	150
Dariia Yakovenko	152